

Bosna i Hercegovina

Federacija Bosne i Hercegovine

Federalno ministarstvo finansija

**GODIŠNJI IZVJEŠTAJ
O DODIJELJENOJ DRŽAVNOJ POMOĆI
U FEDERACIJI BIH
ZA 2021. GODINU**

Sarajevo, maj 2022.

Sadržaj**strana**

UVOD	2
1. IZVJEŠTAJ O DODIJELJENOJ DRŽAVNOJ POMOĆI U FEDERACIJI BiH u 2021. GODONI	4
1.1. Metodologija za izradu Godišnjeg izvještaja o dodijeljenoj državnoj pomoći u Federaciji BiH	5
2. DODIJELJENA DRŽAVNA POMOĆ U FEDERACIJI BiH ZA 2021. GODINU	8
2.1. Državna pomoć dodijeljena u Federaciji BiH po federalnim budžetskim korisnicima i kantonama za 2021. godinu	8
2.2. Državna pomoć dodijeljena u Federacije BiH po federalnim budžetskim korisnicima i kantonama za period 2019.- 2021. godinu.....	10
2.3. Državna pomoć Federacije BiH u odnosu na BDP	12
2.4. Državna pomoć dodijeljena u Federaciji BiH po kategorijama/vrstama dodijeljenje državne pomoći	13
2.5. Državna pomoć dodijeljena u Federaciji BiH po vrsti pomoći	15
2.6. Struktura dodijeljene državne pomoći u Federacije BiH za 2021.	16
2.6.1. Struktura horizontalne državne pomoći u Federacije BiH za 2019. godinu	17
2.6.2. Struktura vertikalne državne pomoći u Federaciji BiH za 2021. godinu	17
ZAKLJUČNA RAZMATRANJA.....	18

UVOD

Bosna i Hercegovina (BiH) se obavezala da će poslovanja u oblasti državne pomoći uskladiti s tekovinama Europske Unije (EU), a navedena obaveza proizilazi iz sklopljenih međunarodnih sporazuma između BiH i EU.

U svrhu usklađivanja dodijele državne pomoći sa međunarodnim ugovorima usvojen je Zakon o sistemu državne pomoći u Bosni i Hercegovini¹ (u daljnjem tekstu: Zakon), i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sistemu državne pomoći u Bosni i Hercegovini² u 2020. godini (u daljnjem tekstu: izmjena i dopunama Zakona), kao i niz pratećih uredbi kojima se detaljnije definišu postupci i uslovi dodijele državne pomoći. Zakonom i izmjenama Zakona definisani su opšti uslovi za dodjelu pomoći, nadzor nad dodjelom i korištenjem pomoći, odobravanje i povrat nezakonito dodijeljenje državne pomoći. Pojam odnosno definicija državne pomoći, provedbena tijela, te osobe koje mogu biti davaoci i korisnici državne pomoći su također definisani ovim Zakonom.

U smislu ovog Zakona i izmjenama i dopunama ovog Zakona, **državna pomoć** je svaki stvarni ili potencijalni javni rashod ili umanjeno ostvarenje javnog prihoda, postojećeg, planiranog ili potencijalnog, koju može dodijeliti ili planirati, direktno ili indirektno, davaoc državne pomoći, u bilo kojem obliku, čime se narušava ili postoji opasnost od narušavanja konkurencije na tržištu stavljanjem u povoljniji položaj određenih privrednih subjekta, proizvodnje ili trgovine određenih proizvoda ili pružanje određenih usluga, ukoliko to utiče na ispunjavanje međunarodnih obaveza BiH iz ove oblasti.

Za provođenje Zakona, nadležna su **provedbena tijela** i to: Vijeće ministara BiH, Vlada Federacije BiH, Vlada Republike Srpske i Vlada Brčko Distrikta putem svojih nadležnih tijela.

Davaoci državne pomoći su BiH, FBiH, RS, BD BiH, kantonalne, gradske i opštinske uprave putem ovlaštenih pravnih lica koja dodjeljuju ili upravljaju državnom pomoći.

Korisnici državne pomoći su privredni subjekti koji obavljaju privrednu djelatnost učestvujući na tržištu putem proizvodnje ili trgovine robe i/ili usluga.

Oblici državne pomoći mogu biti Program državne pomoći i Pojedinačna državna pomoć.

Program državne pomoći podrazumijeva svaki akt na osnovu kojeg se mogu, bez potrebe za dodatnim provedbenim mjerama, dodjeljivati pojedinačne pomoći korisnicima koji su utvrđeni u aktu na općenit i apstraktan način, te svaki akt na temelju kojeg se

¹ Službeni glasnik Bosne i Hercegovine, broj 10/12 od 07. veljače 2012. godine

² Službeni glasnik Bosne i Hercegovine, broj 39/20 od 03. srpnja 2020. godine

pomoć koja nije povezana s određenim projektom može dodijeliti jednom korisniku ili više njih na neodređeno period i/ili u neodređenom iznosu.

Pojedinačna državna pomoć je pomoć koja se ne dodjeljuje na temelju programa pomoći i svaka pomoć koja podliježe obavezi prijave, a dodjeljuje se na temelju programa pomoći.

U cilju usklađivanja s EU tekovinama u području dodijele državne pomoći, Vlada Federacije BiH (u daljnjem tekstu FBiH) je usvojila **uredbe** kojima se definišu uslovi i procedure dodijele državne pomoći, kao i izrada godišnjeg izvještaja:

- Uredba o načinu i procedurama prijavljivanja državne pomoći u Federaciji Bosne i Hercegovine³,
- Uredba o metodologiji izrade godišnjeg izvještaja o dodijeljenoj državnoj pomoći u Federaciji Bosne i Hercegovine⁴,
- Uredba o uslovima za dodjelu državne pomoći u obliku naknade za obavljanje i izvršenje javnih usluga privrednim subjektima kojima je povjereno obavljanje usluga od opšteg ekonomskog interesa⁵,
- Uredba o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji Bosne i Hercegovine⁶,
- Uredba o uslovima i postupku za dodjelu pomoći male vrijednosti - *de minimis* pomoć⁷.

EU je u 2020. godini omogućila korištenje proširenih mjera državne pomoći za saniranje posljedica krize izazvane pandemijom, odnosno propisala je više pragove iznosa državne pomoći uz preporuku korištanja preciznih instrumenata kojim se najmanje narušava konkurencija (Privremeni okvir za mjere državne pomoći u svrhu podrške privredi u aktuelnoj pandemiji Covid-19¹“ Službeni list Evropske unije, serija C, broj 0911, od 20.03.2020; izmjena Privremenog okvira Službeni list Evropske unije, serija C, broj 112 I, od 04.04.2020). Navedni okvir je produžen i u 2020. i 2021. godini, a istim se produžava trajanje i proširuje obuhvat okvira. Zadnjim produženjem Privremeni okvir traje do 31.12.2021. godine. Cilj promjene je omogućiti podršku privredi u suzbijanju negativnih posljedica krize izazvane pandemijom, posebno u oblastima koja su najviše pretrpjele u krizi.

³ Službene novine Federacije BiH, broj 104/13

⁴ Službene novine Federacije BiH, broj 41/15

⁵ Službene novine Federacije BiH, broj 27/18

⁶ Službene novine Federacije BiH, broj 27/18

⁷ Službene novine Federacije BiH, broj 27/18

Usklađivanje zakonodavstva BiH iz oblasti državne pomoći s odgovarajućom pravnom stečevinom EU predstavlja preuzetu obavezu BiH kao i stalni kontinuirani proces koji se nastavlja do konačnog usklađivanja.

1. IZVJEŠTAJ O DODIJELJENOJ DRŽAVNOJ POMOĆI U FEDERACIJI BiH u 2021. GODONI

Uredbom o metodologiji izrade godišnjeg izvještaja o dodijeljenoj državnoj pomoći u FBiH i Zakonom o sistemu državne pomoći u BiH, te izmjenama i dopunama navedenog Zakona defisan je postupak izrade godišnjeg izvještaja o dodijeljenoj državnoj pomoći.

U skladu sa prethodno navedenoj uredbi, davatelji državne pomoći obvezni su do 30. aprila tekuće godine dostaviti podatke o dodijeljenoj državnoj pomoći za prethodnu godinu Federalnom ministarstvu finansija. Davatelji državne pomoći podatke o dodijeljenoj pomoći dostavljaju putem Obrasca za praćenje i ex post kontrolu državne pomoći (u daljnjem tekstu Obrazac). Federalno ministarstvo finansija, kao organ za provođenje, dužan je izvršiti konsolidaciju dobivenih Obrazaca od strane davatelja državne pomoći u formi Godišnjeg izvještaja o dodijeljenoj državnoj pomoći.

Godišnji izvještaj o dodijeljenoj državnoj pomoći sadrži pregled dodijeljene države pomoći po korisnicima, po vrstama i instrumentima dodjele pomoći, analizu i strukturu dodijeljene pomoći, kao i podatke za učešće u BDP- u, te po glavi stanovnika u Federaciji BiH.

Federalno ministarstvo finansija, kao organ za provođenje Zakona o državnoj pomoći, izvršilo je analizu dobijenih podataka o dodijeljenim državnim pomoćima u 2021. godini, dostavljenih od strane davatelja državne pomoći i sačinilo Godišnji izvještaj za 2021. godinu.

Za izradu Godišnjeg izvještaja za 2021. godinu popunjene propisane obrasce je dostavilo osam kantona sa pripadajućim opštinama, te pet federalnih ministarstava FBiH.

Ukupna dodijeljenja državna pomoć u 2021. godini, uključujući i pomoć dodijeljenju u oblasti poljoprivrede, iznosi **280.826.783 KM** ili **143,58 mil €**,. Učešće državne pomoći u bruto domaćem proizvodu Federacije BiH (u daljem tekstu: BDP F BiH) iznosi **1,169%**.

Dodijeljena državna pomoć bez poljoprivrede iznosi **174.784.734 KM** ili **89,37 mil €**.

Državna pomoć za promoviranje regionalnog razvoja je dodijeljenja u iznosu od **1.830.000 KM** ili **0,93 mil €** što čini **0,65%** ukupno dodijeljenje pomoći u 2021. godini.

Državna pomoć za privredu tj **horizontalna državna** pomoć je dodijeljena u iznosu od **26.392.245 KM** ili **13,49 mil €**, što čini učešće ove državne pomoći u ukupno dodijeljenoj državnoj pomoći od **9,40%**.

Vertikalna državna pomoć u oblasti saobraćaja u 2021. godini dodijeljena je u iznosu 67.680.000 KM ili 34,60 mil €, što iznosi 24,10% od ukupne državne pomoći

Državna pomoć male vrijednosti (**de minimis** državna pomoć) dodijeljena je u iznosu od 28.682.489 KM ili 14,66 mil €, što iznosi 10,21% od ukupne državne pomoći.

Državna pomoć za usluge od opšteg ekonomskog interesa dodijeljena je u iznosu od 50.200.000 KM ili 25,66 mil €, što čini učešće ove državne pomoći u ukupno dodijeljenoj državnoj pomoći od 17,88%. Državna pomoć se može odobriti kao naknada za obavljanje i izvršavanje javnih usluga odnosno usluga od opšteg ekonomskog interesa, koje su od posebne važnosti za život građana i koje bi bez državne pomoći bile dostupne građanima po nepovoljnijim uslovima korištenja. Te usluge mogu biti usluge javnog prijevoza putnika, usluge isporuke energije, poštanske i ostale slične usluge.

Državna pomoć u sektoru **poljoprivrede** dodijeljena je u ukupnom iznosu od 106.042.049 KM ili 54,21 mil € što čini učešće ove državne pomoći u ukupno dodijeljenoj državnoj pomoći od 37,76%.

1.1. Metodologija za izradu Godišnjeg izvještaja o dodijeljenoj državnoj pomoći u Federaciji BiH

Godišnje izvještaj o dodijeljenoj državnoj pomoći se sačinjava u skladu sa odredbama Uredbe o metodologiji izrade godišnjeg izvještaja o dodijeljenoj državnoj pomoći u FBiH⁸. Ovom Uredbom je definisana metodologija izrade Godišnjeg izvještaja, rokovi za dostavu podataka za izvještaj, sadržaj podataka za izradu Godišnjeg izvještaja, obrazac za prijavu državne pomoći, te vrste i instrumenti državne pomoći.

Godišnje izvještaj obuhvata uporedni izvještaj o dodijeljenoj državnoj pomoći za godinu za koju se podnosi izvještaj i za prethodne dvije godine.

Davatelji državne pomoći, odnosno proračunski korisnici: federalni, kantonalni, gradski, opštinski i drugi organi, su dužni dostaviti podatke za Godišnje izvještaj do 30. aprila tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu Federalnom ministarstvu finansija kao organu za provođenje Zakonu o sistemu državne pomoći u BiH. Kantonalna ministarstva finansija su dužna dostaviti objedinjeni izvještaj državne pomoći za kanton, zajedno sa sumiranim podacima o državnoj pomoći za sve pripadajuće gradove i opštine. Ministarstva nadležna za poslove poljoprivrede dostavljaju samo podatke o ukupno dodijeljenim iznosima državne pomoći za poljoprivredu, bez podataka o pojedinačnim dodijeljenim iznosima pomoći.

⁸ „Službene novine Federacije BiH“, broj 41/15

Prijava državne pomoći, od strane davaoca državne pomoći, se obavlja na propisanom Obrascu za praćenje i ex-post kontrolu državne pomoći, a isti se dostavlja u pisanom i elektronskom obliku Federalnom ministarstvu finansija.

Pored podataka o davatelju državne pomoći, propisu o dodijeli državne pomoći, potrebno je u navedeni obrazac upisati vrste i instrumente dodijeljene državne pomoći.

Državna pomoć je, u skladu sa ciljem i iznosima državne pomoći, razvrstana prema sljedećim kategorijama/vrstama pomoći:

- 1) **Državna pomoć za promovisanje regionalnog razvoja**
- 2) **Horizontalna državna pomoć:**
 - a) državna pomoć malim i srednjim privrednim subjektima;
 - b) državna pomoć za sanaciju i restrukturiranje privrednih subjekata u teškoćama;
 - c) državna pomoć za zapošljavanje zaposlenika koji se teže zapošljavaju ili s invaliditetom;
 - d) državna pomoć za zaštitu životne sredine;
 - e) državna pomoć za istraživanje, razvoj i inovacije;
 - f) državna pomoć za usavršavanje;
 - g) državna pomoć u obliku rizičnog kapitala;
 - h) državna pomoć u oblasti kulture;
- 3) **Vertikalna državna pomoć - pomoć posebnim sektorima:**
 - a) državna pomoć u sektoru proizvodnje čelika;
 - b) državna pomoć privrednim subjektima u sektoru vađenja uglja;
 - c) državna pomoć u sektoru saobraćaja;
- 4) Državna pomoć **male vrijednosti** (de minimis državna pomoć).

Državna pomoć za promovisanje regionalnog razvoja može se dodijeliti kao pomoć za početno ulaganje i za operativno poslovanje privrednim subjektima.

Horizontalna državna pomoć je namjenjena za pomoć u privredi a može se dodijeliti za sanaciju i restrukturiranje, za zapošljavanje zaposlenika koje se teže zapošljavaju, za zaštitu životne sredine, za istraživanje, razvoj i inovacije, za stručno usavršavanje, te u obliku rizičnog kapitala i u oblasti kulture.

Vertikalna državna pomoć je namijenjena samo posebnim sektorima tj. pomoć u saobraćaju, u sektoru proizvodnje čelika i sektoru vađenja uglja.

Državna pomoć male vrijednosti ili de minimis državna pomoć može se dodijeliti jednom privrednom subjektu maksimalno u visini od 200.000 € u protuvrijednosti KM, izuzetno za najamninu ili naknadu u sektoru drumskog prijevoza maksimalno do 100.000 € u

protuvrijednosti KM, tokom razdoblja od tri fiskalne godine, koja ne narušava ili prijete da će narušiti konkurenciju i za istu nije potrebna odluka za odobrenje od strane Vijeća za državnu pomoć.

Instrumenti putem kojih se može dodijeliti državna pomoć su propisani člankom 7. Uredbe:

1. subvencije/podsticaji;
2. nepovratna pomoć, grantovi;
3. umanjenja ili izuzeća od primjene finansijskih obaveza;
4. poresne olakšice;
5. otpisivanje dugovanja ili preuzimanje dugovanja;
6. dodjeljivanje zajmova sa preferencijalnim kamatnim stopama i
7. druge vrste dodjele državne pomoći.

Federalno ministarstvo finansija, kao organ za provođenje državne pomoći, dužno je izvršiti konsolidovanje dobijenih Obrascu za praćenje državne pomoći od davaoca državne pomoći, federalnih i kantonalnih ministarstava finansija, i sačiniti Godišnje izvještaj o državnoj pomoći.

2. DODIJELJENA DRŽAVNA POMOĆ U FEDERACIJI BiH ZA 2021. GODINU

U nastavku teksta ovog izvještaja daje se pregled dodijeljene državne pomoći po kantonama, po federalnim ministarstvima, te po oblicima i instrumentima dodijeljene državne pomoći, kao i uporedni pregled dodijeljene države pomoći za zadnje tri godine.

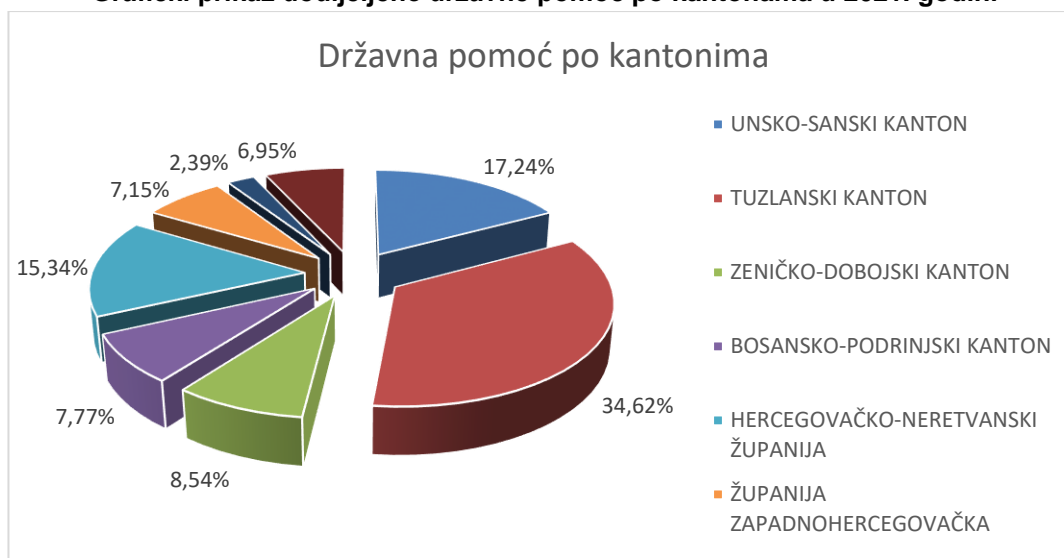
2.1. Državna pomoć dodijeljena u Federaciji BiH po federalnim budžetskim korisnicima i kantonama za 2021. godinu

Pregled ukupno dodijeljene državne pomoći bez pomoći za poljoprivredu po kantonama FBiH dodijeljene u 2021. godini je prikazan u sljedećoj tabeli i grafikonu:

Tabela 2.1. Ukupno dodijeljena državna pomoć po kantonama u 2021. godini

Rbr.	Županije	Iznos KM	Iznos MIL €	Učešće u ukupnom iznosu
1	UNSKO-SANSKI KANTON	6.902.896	3,53	17,24%
2	ŽUPANIJA POSAVSKA	0	0,00	0,00%
3	TUZLANSKI KANTON	13.858.791	7,09	34,62%
4	ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON	3.417.546	1,75	8,54%
5	BOSANSKO-PODRINJSKI KANTON	3.108.790	1,59	7,77%
6	SREDNJOBOSANSKI KANTON	0	0,00	0,00%
7	HERCEGOVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA	6.141.000	3,14	15,34%
8	ZAPADNOHERCEGOVAČKA ŽUPANIJA	2.861.588	1,46	7,15%
9	SARAJEVSKI KANTON	958.739	0,49	2,39%
10	HERCEGBOSANSKA ŽUPANIJA	2.783.566	1,42	6,95%
UKUPNO		40.032.916	20,47 €	100,00%

Grafički prikaz dodijeljene državne pomoći po kantonama u 2021. godini

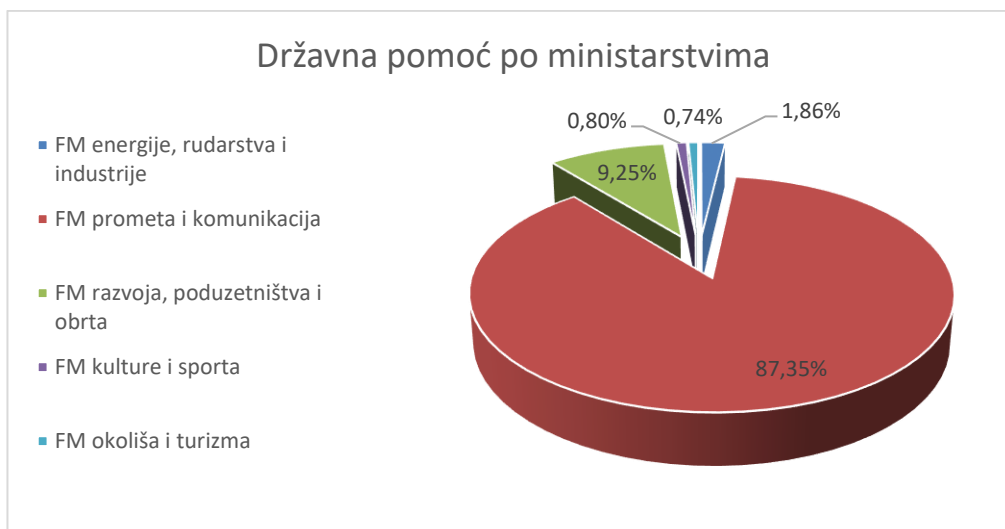

Dodijeljena državna pomoć federalnim ministarstvima u apsolutnim iznosima i učešće u postotcima u ukupnom iznosu dodijeljenje državne pomoći po federalnim ministarstvima prikazana je u sljedećoj tabeli i grafikonu:

Tabela 2.2. Ukupno dodijeljena državna pomoć po federalnim ministarstvima za 2021. godinu

Rbr.	PRORAČUNSKI KORISNICI	Iznos KM	Iznos mil €	Učešće u ukupnom iznosu
1	FM energije, rudarstva i industrije	2.500.000	1,3	1,86%
2	FM saobraćaja i komunikacija	117.700.000	60,2	87,35%
3	FM razvoja, poduzetništva i obrta	12.469.020	6,4	9,25%
4	FM kulture i sporta	1.082.798	0,6	0,80%
5	FM okoliša i turizma	1.000.000	0,5	0,74%
UKUPNO		134.751.818	68,9	100,00%

Grafički prikaz dodijeljene državne pomoći po federalnim korisnicima u 2021. godini

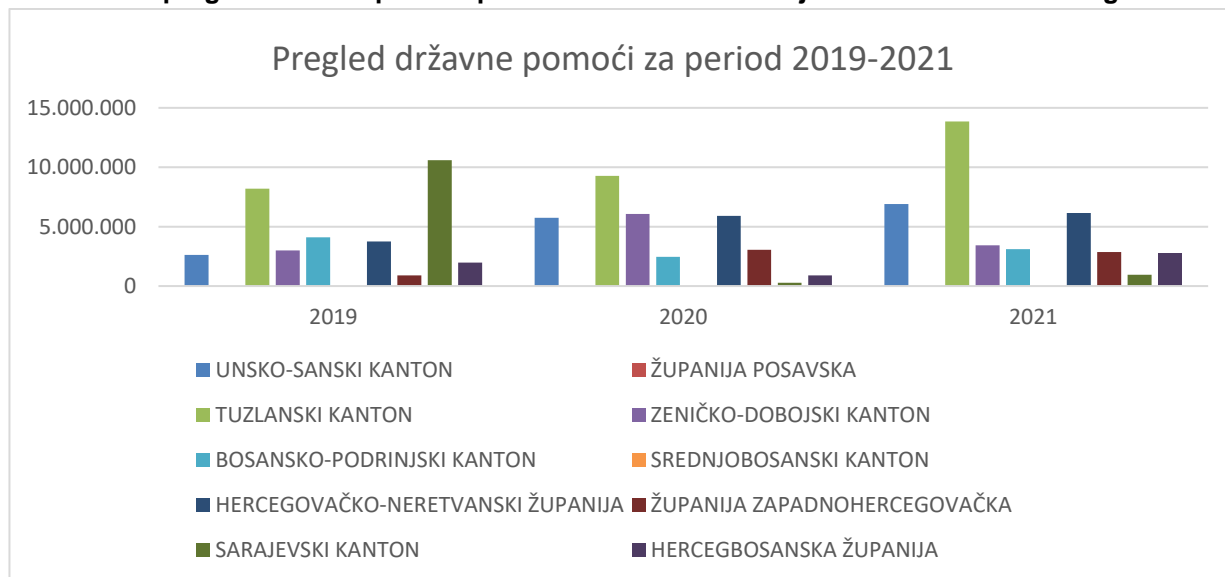
2.2. Državna pomoć dodijeljena u Federaciji BiH po federalnim budžetskim korisnicima i kantonama za period 2019.- 2021. godinu

Ukupno dodijeljena državna pomoć po kantonama (bez pomoći za poljoprivredu) za vremenski period od 2019.-2021. godine je prikazana u sljedećoj tabeli i grafikonu:

Tabela 2.3. Pregled državne pomoći po kantonama u Federaciji BiH od 2019. do 2021. godine

Rbr.	Županije	2019	2020	2021
1	UNSKO-SANSKI KANTON	2.629.165	5.739.713	6.902.896
2	ŽUPANIJA POSAVSKA	0	0	0
3	TUZLANSKI KANTON	8.208.774	9.273.071	13.858.791
4	ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON	3.008.542	6.081.915	3.417.546
5	BOSANSKO-PODRINJSKI KANTON	4.094.132	2.458.576	3.108.790
6	SREDNJOBOSANSKI KANTON	0	0	0
7	HERCEGOVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA	3.763.540	5.903.742	6.141.000
8	ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA	896.952	3.064.749	2.861.588
9	SARAJEVSKI KANTON	10.582.100	271.088	958.739
10	HERCEGBOSANSKA ŽUPANIJA	1.982.323	905.502	2.783.566
U K U P N O		35.165.528 KM	33.698.356 KM	40.032.916 KM

Grafički pregled državne pomoći po kantonama u Federaciji BiH od 2019. do 2021. godine

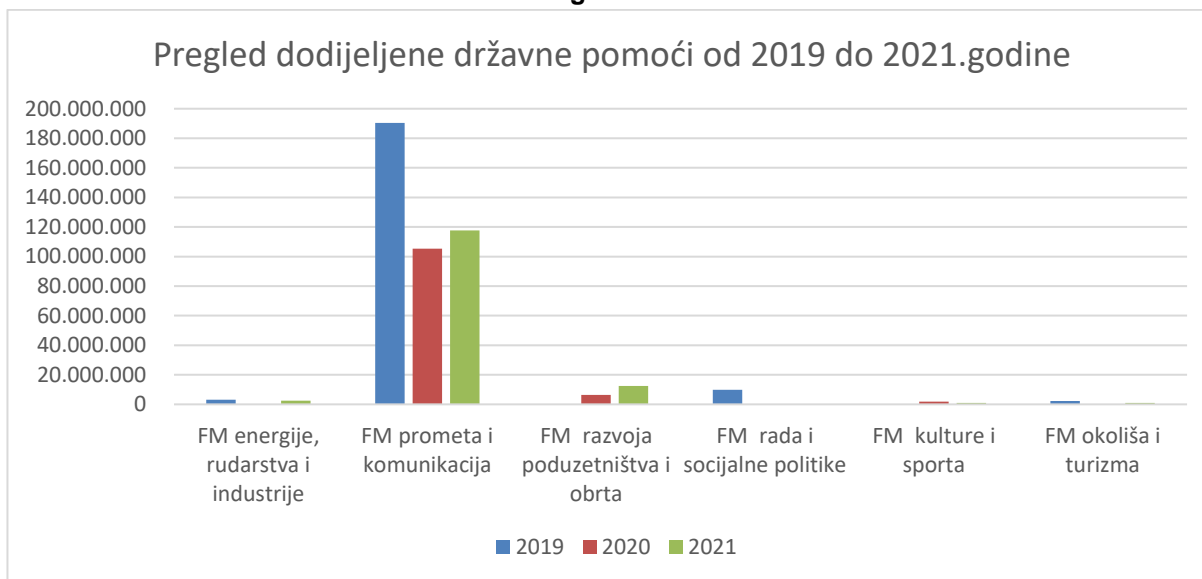
U 2021. godini je dodijeljeno više za 18,80% državne pomoći u odnosu na 2020. godinu i više za 13,84% u odnosu na 2019. godinu po kantonama. U 2021. godini najveći iznos pomoći je dodijeljen u Tuzlanskom kantonu. U županiji Posavskoj i Srednjobosanskom kantonu ni u jednoj godini nisu imali dodijeljene pomoći.

Ukupno dodijeljena državna pomoć po federalnim korisnicima bez pomoći za poljoprivredu za vremenski period od 2019.-2021. godine je prikazana u sljedećoj tabeli grafikonu:

Tabela 2.4. Pregled dodijeljene državne pomoći po budžetskim korisnicima FBiH od 2019. do 2021. god

Rbr.	Federalni proračunski korisnici	2019	2020	2021
1	FM energije, rudarstva i industrije	3.045.952	50.000	2.500.000
2	FM saobraćaja i komunikacija	190.465.000	105.260.000	117.700.000
3	FM razvoja poduzetništva i obrta	150.000	6.294.262	12.469.020
4	FM rada i socijalne politike	9.943.607	0	0
5	FM kulture i sporta	0	1.931.197	1.082.798
6	FM okoliša i turizma	2.221.608		1.000.000
U K U P N O		37.249.380 KM	113.535.459 KM	134.751.818 KM

Grafički pregled državne pomoći po po budžetskim korisnicima u Federaciji BiH od 2019. do 2021. godine

U odnosu na 2020. godinu, federalna ministarstva su u 2021. godini dodijelila veći iznos pomoći za 18,69%, a najveći iznos dodijelilo je Federalno ministarstva saobraćaja i komunikacija, tj 87,35% od ukupne pomoći dodijeljene federalnim ministarstvima.

2.3. Državna pomoć Federacije BiH u odnosu na BDP

Dodijeljena državna pomoć za 2021. godinu ima učešće od 1,169% u bruto društvenom proizvodu (BDP) Federacije BiH za 2021. godinu. Pregled dodijeljene državne pomoći u odnosu na BDP FBiH je prikazan u sljedećoj tabeli:

Tabela 2.5. Učešće državne pomoći u BDP Federacije za 2021. godine⁹

Rbr.	OBLIK DRŽAVNE POMOĆI	BDP a za 2021.	Iznos DP	Učešće
1	DRŽAVNA POMOĆ ZA PROMOVISANJE REG. RAZVOJA	24.018.600.000 KM	1.830.000 KM	0,01%
2	HORIZONTALNA DRŽAVNA POMOĆ		26.392.245 KM	0,11%
3	VERTIKALNA DRŽAVNA POMOĆ		67.680.000 KM	0,28%
4	DRŽAVNA POMOĆ MALE VRIJEDNOSTI		28.682.489 KM	0,12%
5	USLUGE OD OPŠTEG EKONOMSKOG INTERESA		50.200.000 KM	0,21%
6	DRŽAVNA POMOĆ U POLJOPRIVREDI		106.042.049 KM	0,44%
U K U P N O			280.826.783 KM	1,169%

Ukupna pomoć po glavi stanovnika u FBiH za 2021. godini iznosi 129,52 KM. Pregled dodijeljene državne pomoći u odnosu na broj stanovnika FBiH je prikazan u sljedećoj tabeli:

Tabela 2.6. Učešće dodijeljene pomoći po glavi stanovnika u FBiH za 2021. godinu

Rbr.	OBLIK DRŽAVNE POMOĆI	Broj stanovnika*	Iznos KM	KM
1	DRŽAVNA POMOĆ ZA PROMOVISANJE REG. RAZVOJA	2.168.602	1.830.000 KM	0,84 KM
2	HORIZONTALNA DRŽAVNA POMOĆ		26.392.245 KM	12,17 KM
3	VERTIKALNA DRŽAVNA POMOĆ		67.680.000 KM	31,21 KM
4	DRŽAVNA POMOĆ MALE VRIJEDNOSTI		28.682.489 KM	13,23 KM
5	USLUGE OD OPŠTEG EKONOMSKOG INTERESA		50.200.000 KM	23,15 KM
6	DRŽAVNA POMOĆ U POLJOPRIVREDI		106.042.049 KM	48,90 KM
U K U P N O			280.826.783 KM	129,50 KM

*Procjena ukupnog broja stanovnika u 2021. godini, stanje sredinom godine

⁹ FZS: Tromjesečni bruto domaći proizvod, IV tromjesjeće 2021., 31.03.2022., procjena

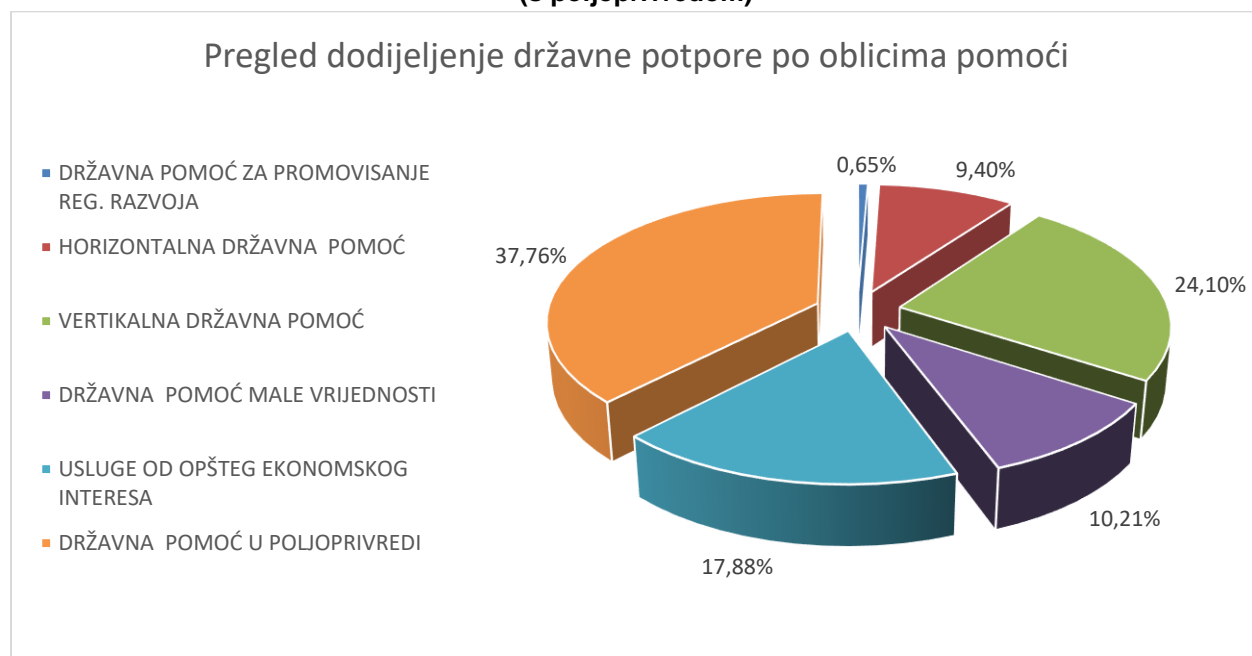
2.4. Državna pomoć dodijeljena u Federaciji BiH po kategorijama/vrstama dodijeljenje državne pomoći

U narednoj tabeli su prikazani podaci o dodijeljenoj državnoj pomoći po kategorijama/vrstama uključujući i dodijeljenu državnu pomoć u oblasti poljoprivrede.

Tabela 2.7. Pregled dodijeljene državne pomoći u Federaciji BiH u 2021. godini

OBLIK DRŽAVNE POMOĆI	2021	Učešće u ukupnoj pomoći
DRŽAVNA POMOĆ ZA PROMOVISANJE REG. RAZVOJA	1.830.000 KM	0,65%
HORIZONTALNA DRŽAVNA POMOĆ	26.392.245 KM	9,40%
VERTIKALNA DRŽAVNA POMOĆ	67.680.000 KM	24,10%
DRŽAVNA POMOĆ MALE VRIJEDNOSTI	28.682.489 KM	10,21%
USLUGE OD OPŠTEG EKONOMSKOG INTERESA	50.200.000 KM	17,88%
DRŽAVNA POMOĆ U POLJOPRIVREDI	106.042.049 KM	37,76%
U K U P N O	280.826.783 KM	100,00%

Grafikički prikaz pregleda dodijeljene državne pomoći u FBiH za 2021. godinu (s poljoprivredom)

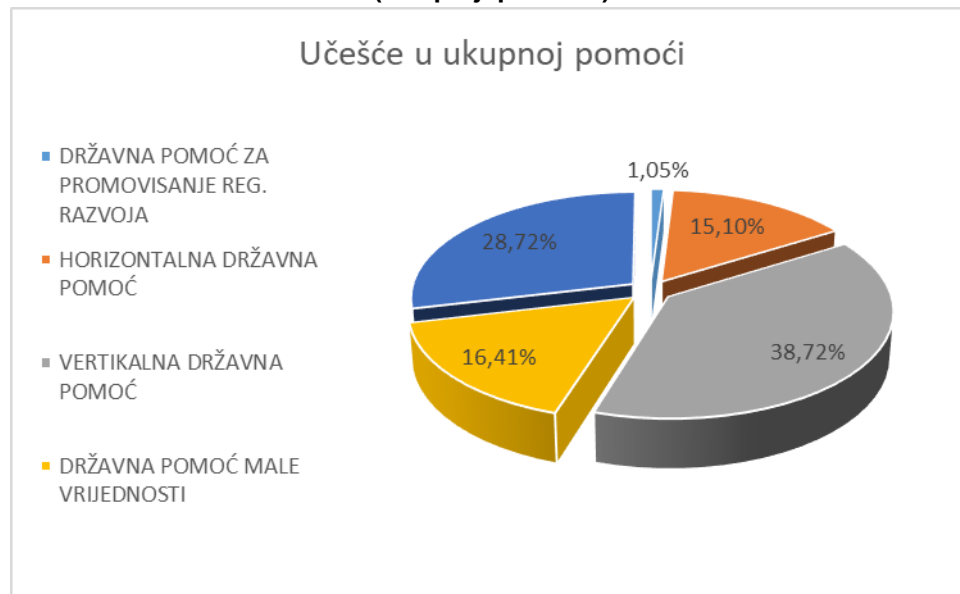

U narednoj tabeli su prikazani podaci o dodijeljenoj državnoj pomoći po kategorijama/vrstama bez dodijeljene državne pomoći u oblasti poljoprivrede.

Tabela 8. Pregled dodijeljene državne pomoći u Federaciji BiH u 2021. godini

OBLIK DRŽAVNE POMOĆI	2021	Učešće u ukupnoj pomoći
DRŽAVNA POMOĆ ZA PROMOVISANJE REG. RAZVOJA	1.830.000 KM	1,05%
HORIZONTALNA DRŽAVNA POMOĆ	26.392.245 KM	15,10%
VERTIKALNA DRŽAVNA POMOĆ	67.680.000 KM	38,72%
DRŽAVNA POMOĆ MALE VRIJEDNOSTI	28.682.489 KM	16,41%
USLUGE OD OPŠTEG EKONOMSKOG INTERESA	50.200.000 KM	28,72%
UKUPNO	174.784.734 KM	100,00%

Grafikički prikaz pregleda dodijeljene državne pomoći u FBiH za 2021. godinu (bez poljoprivrede)

Državna pomoć za za promovisanje regionalnog razvoja ima najmanje učešće od 1,05% u ukupno dodijeljenoj državnoj pomoći.

Od ukupne pomoći za 2021. godinu na horizontalnu državnu pomoć odnosi se 15,10%.

Vertikalna državna pomoć ima najveće učešće od 38,72% u iznosu ukupno državne pomoći.

Dodijeljena državna potpora male vrijednosti sudjeluje sa 16,41% u iznosu ukupne dodijeljene pomoći.

Za usluge od opšteg ekonomskog interesa dodijeljena je 28,72% od ukupne pomoći.

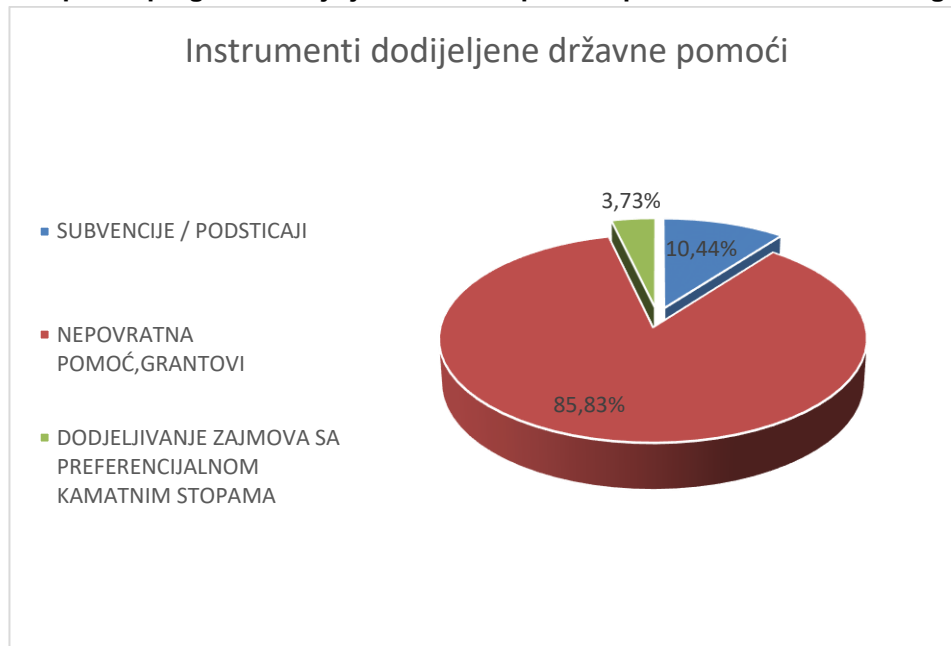
2.5. Državna pomoć dodijeljena u Federaciji BiH po vrsti pomoći

U nastavku teksta je prikaz dodijeljene državne pomoći po vrstama/instrumentima.

Tabela 2.9. Pregled dodijeljene državne pomoći po vrsti u FBiH za 2021. godinu

Rbr.	INSTRUMENTI DODIJELE DRŽAVNE POMOĆI	KM	MIL €	% učešća
1	SUBVENCIJE / PODSTICAJI	18.247.079 KM	9,33 €	10,44%
2	NEPOVRATNA POMOĆ, GRANTOVI	150.018.635 KM	76,70 €	85,83%
3	DODJELJIVANJE ZAJMOVA SA PREFERENCIJALNOM KAMATNIM STOPAMA	6.519.020 KM	3,33 €	3,73%
UKUPNO		174.784.734 KM	89,37 €	100%

Grafički prikaz pregleda dodijeljene državne pomoći po vrsti u FBiH za 2021. godinu

Za 2021. godinu najveće učešće od 85,83% u ukupnoj pomoći imaju nepovratna pomoć, grantovi, dok su manje procenete ostvarili subvencije/podsticaji od 10,44% i dodjeljivanje zajmova sa preferencijalnom kamatnom stopom od 3,73%. Ostali instrumenti državne pomoći nisu zastupljeni u 2021. godini.

2.6. Struktura dodijeljene državne pomoći u Federacije BiH za 2021.

Pregled strukture instrumenata dodijeljene pomoći odnosno pregled po oblicima državne pomoći je prikazan u sljedećoj tabeli:

Tabela 2.10. Pregled strukture dodijeljene državne pomoći u FBiH za 2021. godinu

OBLIK / STRUKTURA DRŽAVNE POMOĆI	Dodijeljena državna pomoć u 2021. godini		učešće u ukupno dodijeljenoj pomoći
	KM / €		%
1) PROMOVISANJE REGIONALNOG RAZVOJA	1.830.000 KM	935.664 €	0,65%
2) HORIZONTALNA DRŽAVNA POMOĆ	26.392.245 KM	13.494.141 €	9,40%
a) državna pomoć malim i srednjim privrednim subjektima	10.745.390 KM	5.494.031 €	3,83%
b) državna pomoć za sanaciju i za restrukturiranje privrednih subjekta u teškoćama,	3.228.991 KM	1.650.957 €	1,15%
c) državna pomoć za zapošljavanje zaposlenika koji se teže zapošljavaju ili sa invaliditetom	75.900 KM	38.807 €	0,03%
d) državna pomoć za zaštitu životne sredine,	2.375.672 KM	1.214.662 €	0,85%
e) državna pomoć za istraživanje, razvoj i inovacije	512.000 KM	261.781 €	0,18%
f) državna pomoć za usavršavanje	1.646.569 KM	841.877 €	0,59%
g) državna pomoć u obliku rizičnog kapitala	0 KM	0 €	0,00%
h) državna pomoć u oblasti kulture	7.807.723 KM	3.992.025 €	2,78%
3) VERTIKALNA DRŽAVNA POMOĆ	67.680.000 KM	34.604.235 €	24,10%
a) državna pomoć u sektoru proizvodnje čelika	0 KM	0 €	0,00%
b) državna pomoć u sektoru vađenja uglja	0 KM	0 €	0,00%
c) državna pomoć u sektoru saobraćaja	67.680.000 KM	34.604.235 €	24,10%
4) DRŽAVNA POMOĆ MALE VRIJEDNOSTI	28.682.489 KM	14.665.124 €	10,21%
5) USLUGE OD OPŠTEG EKONOMSKOG INTERESA	50.200.000 KM	25.666.852 €	17,88%
6) DRŽAVNA POMOĆ ZA POLJOPRIVREDU	106.042.049 KM	54.218.439 €	37,76%
UKUPNO 2020.	280.826.783 KM	143.584.454 €	100,00%

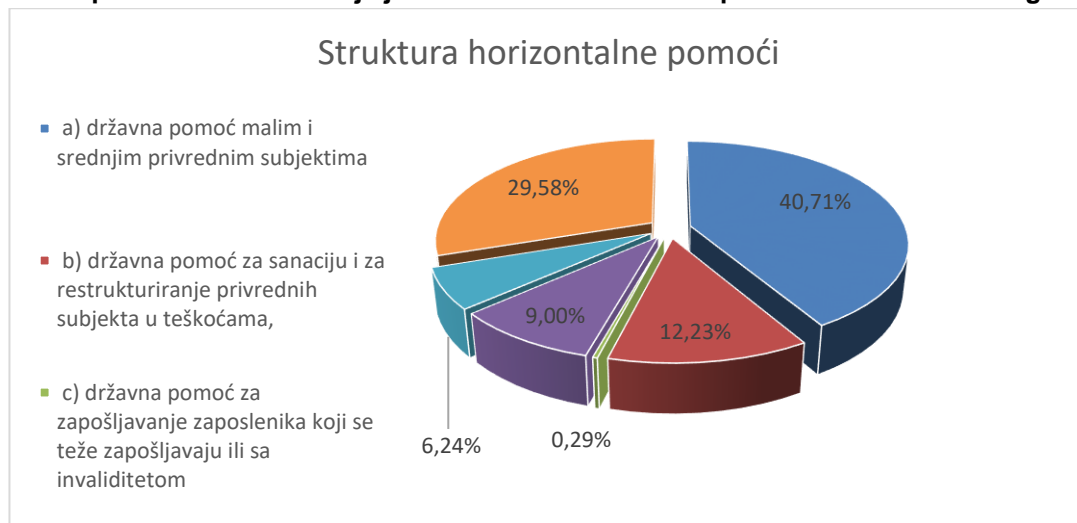
2.6.1. Struktura horizontalne državne pomoći u Federaciji BiH za 2019. godinu

Pregled strukture instrumenata dodijeljene horizontalne i vertikalne pomoći je prikazan u sljedećoj tabeli:

Tabela 2.11 Pregled strukture dodijeljene horizontalne državne pomoći za FBiH za 2021. god.

HORIZONTALNA DRŽAVNA POTPORA	IZNOS KM	UČEŠĆE
a) državna pomoć malim i srednjim privrednim subjektima	10.745.390 KM	40,71%
b) državna pomoć za sanaciju i za restrukturiranje privrednih subjekta u teškoćama,	3.228.991 KM	12,23%
c) državna pomoć za zapošljavanje zaposlenika koji se teže zapošljavaju ili sa invaliditetom	75.900 KM	0,29%
d) državna pomoć za zaštitu životne sredine,	2.375.672 KM	9,00%
e) državna pomoć za istraživanje, razvoj i inovacije	512.000 KM	1,94%
f) državna pomoć za usavršavanje	1.646.569 KM	6,24%
g) državna pomoć u obliku rizičnog kapitala	0 KM	0,00%
h) državna pomoć u oblasti kulture	7.807.723 KM	29,58%
UKUPNO	26.392.245 KM	100,00%

Grafički prikaz strukture dodijeljene horizontalne državne pomoći u FBiH za 2021. godinu

U strukturi ukupne horizontalne državne pomoći najveće učešće od 40,71% ima pomoć malim i srednjim privrednim subjektima, te od 29,58% pomoć u oblasti kulture.

2.6.2. Struktura vertikalne državne pomoći u Federaciji BiH za 2021. godinu

Državna pomoć u sektoru saobraćaja u ukupno dodijeljenoj vertikalnoj državnoj pomoći učestvuje sa 100 % i iznosi 67.680.000 KM.

ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Uredbom o metodologiji izrade godišnjeg izvještaja o dodijeljenoj državnoj pomoći u FBiH¹⁰ definisana je metodologija izrade izvještaja, definisani su rokovi za dostavu podataka za izvještaj, sadržaj podataka za izradu godišnjeg izvještaja, obrazac za prijavu državne pomoći, te vrste i instrumenti državne pomoći.

Godišnji izvještaj za državnu pomoć je sačinjen na osnovu dostavljenih izvještaja federalnih korisnika i kantona koji su objedinili podatke za sve pripadajuće gradove i opštine.

U 2021. godini ukupno dodijeljena državna pomoć iznosi 280.826.783 KM, uključujući pomoć u oblasti poljoprivrede, i ista je manja za 2,9% u odnosu na prethodnu godinu, te manja za 13,1% od ukupno dodijeljene državne pomoći u 2019. godini.

U narednoj tablici prikazani su i podaci o dodijeljenoj državnoj pomoći po oblicima državne pomoći u apsolutnim i postotnim iznosima za period 2019.-2021. godina, uključujući pomoć u oblasti poljoprivrede:

Tabela 3.1. Uporedni pokazatelji državne pomoći po obliku za FBiH od 2019.do 2021.godine

OBLIK DRŽAVNE POMOĆI	2019		2020		2021	
	KM	učešće	KM	učešće	KM	učešće
DRŽAVNA POMOĆ ZA PROMOVISANJE REG. RAZVOJA	330.000 KM	0,10%	330.000 KM	0,11%	1.830.000 KM	0,65%
HORIZONTALNA DRŽAVNA POMOĆ	36.343.136 KM	11,24%	23.388.502 KM	8,09%	26.392.245 KM	9,40%
VERTIKALNA DRŽAVNA POMOĆ	0 KM	0,00%	61.760.000 KM	21,36%	67.680.000 KM	24,10%
DRŽAVNA POMOĆ MALE VRIJEDNOSTI	13.853.559 KM	4,28%	48.255.313 KM	16,69%	28.682.489 KM	10,21%
USLUGE OD OPŠTEG EKONOMSKEG INTERESA	190.465.000 KM	58,91%	43.500.000 KM	15,04%	50.200.000 KM	17,88%
DRŽAVNA POMOĆ U POLJOPRIVREDI	82.327.497 KM	25,46%	111.969.385 KM	38,72%	106.042.049 KM	37,76%
U K U P N O	323.319.192 KM	100,00%	289.203.200 KM	100,00%	280.826.783 KM	100,00%

Državna pomoć za promovisanje regionalnog razvoja dodijeljena je u 2021. godini u iznosu od 1.830.000 KM i čini samo 0,65% od ukupne dodijeljene pomoći, dok je u 2020. i u 2019. godini dodijeljena u manjem istom iznosu od 330.000 KM, a u postocima 0,11% u 2020. i 0,10% u 2019. godini. U 2021. godini ova pomoć dodijeljena je u cijelosti kao subvencije za unaprijeđenje vazdušnog saobraćaja.

Dodijeljna Horizontalna državna potpora u 2021. godini ima udio od 9,40% od ukupne pomoći, a najvećim dijelom je čini pomoć malim i srednjim privrednim subjektima, te

¹⁰ „Službene novine Federacije BiH“, broj 41/15

državna pomoć u oblasti kulture. Prilično ujednačene postotke učešća ova pomoć imala je i u prethodne dvije godine.

U 2021. godini vertikalna državna pomoć je u cijelosti dodijeljena u sektoru saobraćaja i to u iznosu od 67.680.000 KM i čini 24,10% od ukupne pomoći. U prethodnoj 2020. godini ima slično ostvarenje odnosno 61.760.000 KM ili 21,36%, dok u 2019. ista nije bila dodijeljena.

Državna pomoć male vrijednosti je u 2021. godini manja je u odnosu na prethodnu godinu za cca 40% i iznosi 28.682.489 KM i ima učešće od 10,21% od ukupne pomoći. U odnosu na 2019. godini ova pomoć veća je za 107%.

Usluge od opšteg ekonomskog interesa za 2021. godinu imaju učešće od 17,88% u ukupnoj pomoći slično kao i u prethodnoj godini kada su imale učešće od 15,04%. Ova pomoć u 2021. godini realizovana je u iznosu od 50.200.000 KM. Najveći iznos ostvaren je u 2019. godini od 190.465.000 KM ili skoro 59% učešća u ukupnoj pomoći.

Državna pomoć u oblasti poljoprivrede je u 2021. godini ima učešće od 37,76% u ukupnoj pomoći dok je u prethodnim godina imala učešće od 38,72% i 25,46% u 2020. i 2019. godini. U apsolutnom iznosu ova pomoć je u odnosu na 2020. godinu manja za skoro 6 mil. KM i u odnosu na 2019 veća za 23,7 mil. KM.

Dodijeljena državna pomoć za 2021. godinu ima malo manje učešće u BDP u odnosu na prethodnu godinu tj. učešće od 1,169%, a u 2020. učešće od 1,296 %. Državna pomoć po glavi stanovnika je manja nego u prethodnoj godini za 2,86 KM i iznosi 129,50 KM.

Godišnje izvještaj o dodijeljenoj državnoj pomoći u FBiH za 2021. godinu je analitički prikaz dodijeljene državne pomoći izrađen na osnovu konsolidovanih podataka dostavljenih od strane davaoca državne pomoći.

Federalno ministarstvo finansija kao organ za provođenje Zakona o sistemu državne pomoći u FBiH na nivou Federacije, informira Vladu Federacije BiH o Godišnjem izvještaju, a zatim ga dostavlja Vijeću za državnu pomoć radi izrade sveobuhvatnog Godišnjeg izvještaja za Bosnu i Hercegovinu.